

toekomst van de kunsten en de cultuur in Hong Kong na de overdracht aan China in juli 1997 (Vicki Ooi, *What is Honoured in a Country is Cultivated There*). Bij een vriendenboek hoor je echter de Vrienden te laten praten, dat weet je op voorhand, en dat velen onder hen collega's uit het buitenland zijn, ook dit is belangrijk. Want Tindemans leefde en dacht als Vlaming (theaterwetenschapper en criticus) in het buitenland, een prestatie die hem vanaf 1977 actief deed zijn in de *Association Internationale des Critiques de Théâtre* en een hele reeks internationale leerstoelen en voordrachten met zich meebracht.

De recensent Tindemans wordt uiteraard ook duchtig in de verf gezet. Ludo Abicht spreekt van *Het eenmansguerrillatheater C.T.* en gaat nader in op zijn rol (zijn 'infiltratie') in het maandblad *Streven*. Frans Van Bladel analyseert het grote onbehagen dat Tindemans beving o.a. bij zijn werk voor *Streven* en citeert uit zijn debuut als publicist (1960) woorden die legendarisch dreigen te worden: 'Op het zuiver menselijk vlak hebben onze artiesten alle ambitie verloren.(...). Een bourgeoismentaliteit van waarom-ons-moe-ma-

ken bezegelt dit levensritme. En waar de dagbladkritiek (...) zich zo neutraal op de vlakke houdt, blijft er voor de ontwikkelde, kritische toeschouwer alleen maar ergernis en onbehagen over, en ja ook spijt, weemoed naar vroeger of elders'.

In zijn bijdrage *Ogen open, blik op scherp, pen gepunt. Carlos Tindemans als recensent* gaat Luk Van den Dries o.a. in op het grote tumult dat losbrak in 1963 naar aanleiding van Hochhuth's *Der Stellvertreter*, het stuk dat de houding van paus Pius XII tijdens Wereldoorlog II behandelt. Tindemans die schrijft vanuit 'een geloofshouding die een geëngageerde kritische kerk voorstaat' breekt 'genuanceerd en beargumenteerd' een lans voor het stuk, maar ziet de recensie niet verschijnen in *De Nieuwe Gids* en biedt zijn ontslag aan. In zijn vele besprekingen van Brecht-stukken in Vlaanderen had eenzelfde kritische geest reeds het belang erkend van dit episch theater, als men dit 'tenminste spelen kan en vooral durft', schreef hij, of als men zijn theater niet in psychologisch-realistische trant speelt, onafgezien van de vraag of men 'bang is voor de Navo-clientèle dan wel of men doodgewoon de

ideële inhoud van het gegeven niet heeft gesnapt'.

Vele tijdgenoten van Socrates hebben nooit geweten dat de horzel die hij op hen losliet diende tot lering en (zelf)kennis. Wie dit huldeboek Carlos Tindemans leest, weet nu zeker dat een scherpe pen, een kritische geest en een groot hart voor theater het actuele mensbeeld op de Vlaamse scène decennia lang effectief hebben helpen voorbereiden, in theorie en praktijk.

Freddy Decreus

Bij open doek. Liber Amicorum Carlos Tindemans, Luk Van den Dries & Frank Peeters (red.), Uitgeverij Pelckmans/Universitaire Instelling Antwerpen i.s.m. het Vlaams Theater Instituut, Kapellen, 1995, 950 Bf.

Etcetera

Abonnementen

Een jaarabonnement (6 nummers) kost 750 fr. of fl. 40. Een steunabonnement kost 1500 fr. of fl. 80.

Betaalbaar op rekening 433-1069951-66 bij de Kredietbank te 1000 Brussel.

Voor Nederland op rekening 47.29.50.312 bij de ABN Amrobank te Hulst (giro van de bank is 1068635).

Uw abonnement wordt automatisch verlengd, tenzij u het opzegt één maand voor het afloopt.

Losse nummers

kosten 150 fr of fl 8.

Verantwoordelijke uitgever

Johan Wambacq
Mangelschotstraat 13, 1861 Wolvenstem

Ontwerp

Dooreman

Zetwerk en vormgeving

Griffo, Gent

Druk Imschoot, Gent

Administratie

Josepha Buyle

Advertentiewerving

Gerd Jacobs
Dienst voor Cultuurpromotie
Vooruitgangstraat 323, 1210 Brussel
tel. 02/201.04.04

Verkooppunten

Etcetera wordt verkocht in de betere boekhandels en krantenkiosken van Vlaanderen en Nederland en in de volgende theaters en culturele centra:

Vlaanderen

Aalst: Centrum Netwerk, De Ridderstraat 28
Antwerpen: DeSingel, Desguinlei 25 – Monty, Montignystraat 3-5 – Theater Zuidpool, Arenbergstraat 28
Brugge: De Korre, St. -Jakobsstraat 36 – Theater De Werf, Werfstraat 108
Brussel: Beursschouwburg, Auguste Ortsstraat 22 – De Munt, Muntplein – Kaaitheater, Akenkaai 2 – Koninklijke Vlaamse Schouwburg, Lakensestraat 146 – Paleis voor Schone Kunsten, Ravensteinstraat 23 – Théâtre Varia, Scepterstraat 78 - Vlaams Theater Instituut, Sainctelettesquare 19

Gent: Arca, Sint-Widostraat 3 – Vooruit, Sint-Pietersnieuwstraat 23

Hasselt: Cultureel Centrum, Kunstlaan 5

Kortrijk: Limelight, Jan Persijnstraat 6

Leuven: Stuc, Van Evenstraat 2d

Mechelen: Theater Teater, Begijnenstraat 19

Neerpelt: Dommelhof, Toekomstlaan 5

Tielt: Theater Malpertuis, Sint Michielsstraat 4-5

Tongeren: De Velinx, Dijk III

Turnhout: De Warande, Warandestraat 42

Waregem: De Schakel, Schakelstraat 8

Nederland

Amsterdam: Theater Instituut Nederland, Herengracht 168 –

International Film & Theatre Bookshop, Leidseplein 26 –

Atheneum Boekhandel, Spui 14-16

Den Haag: Café Schlemmer, Lange Houtstraat 17

Haarlem: Toneelschuur, Smedestraat 23

Rotterdam: Rotterdamse Schouwburg, Schouwburgplein